

Motion till riksdagen 2005/06:U260

av Tuve Skånberg och Annelie Enochson (kd)

Det svenska stödet för Kinas ettbarnspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ompröva svenskt bistånd till UNFPA:s stöd av Kinas ettbarnspolitik.

Motivering

Påtvingade aborter och steriliseringar är allvarliga kränkningar mot de mänskliga rättigheterna, och bör också behandlas som det av Sveriges regering. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och Kairodeklarationen från FN-konferensen om befolkning och utveckling i Kairo (ICPD) stadgar tydligt, att statligt tvång inte får förekomma i nationella befolkningsprogram. Den bärande principen är att det är individerna som ska avgöra antalet barn de vill ha och när de ska födas – inte staten.

Vid en hearing i amerikanska kongressen i december 2004 framhöll Arthur E. Dewey, biträdande utrikesminister med ansvar för bl.a. migrationsfrågor, att Kinas ettbarnspolitik alltjämt inbegriper tvångssteriliseringar och tvångsaborter, och därmed uppenbara övergrepp mot grundläggande mänskliga rättigheter. Därför kan USA inte heller stödja FN:s befolkningsfond (UNFPA), då den både stödjer och deltar i Kinas befolkningsprogram. Dewey menade också att Kinas politiska ledning just nu utvärderar landets befolkningspolitik. Därför är det viktigt att påpeka det felaktiga i tvångspolitikerna, och de negativa konsekvenser den haft socialt, ekonomiskt och i fråga om mänskliga rättigheter. Förändringar i politiken ska också ha gjorts. Lagstiftningen i 25 av Kinas 31 provinser och autonoma regioner har förändrats, så att gifta par inte längre behöver myndigheternas tillstånd för att kvinnan ska få bli gravid. Ytterligare ett framsteg är det informationsprojekt den kinesiska regeringen startat för att höja flickebarnens status. Slutligen tycks straffen för ickeplanerade barn, t.ex. i form av högre skolavgifter, nu ha avskaffats och dessa barn

Fel! Okänt namn på

ska inte längre behandlas som andra klassens medborgare. (www.state.gov/g/prm/rls/39823.htm).

UNFPA:s närvaro legitimerar övergrepp

Kinas befolkning uppgick i juli 2005 till uppskattningsvis 1,3 miljarder invånare, uppdelade i ca 3 000 län. Möjligheten att överblicka situationen i hela Kina är därmed mycket begränsad. Samtidigt använder den kinesiska regeringen UNFPA:s närvaro i 32 av landets 3 000 län som exempel på hur väl befolkningsarbetet fungerar. På så sätt kan situationen i resten av landet, med allvarliga övergrepp emot individer, hållas i skymundan internationellt sett.

2002 infördes en mer moderat lag om befolknings- och födelsekontroll. Trots detta avslöjade ett dokument utfärdat i augusti 2003 från Jieshi, med en befolkning på 200 000 invånare, att de lokala myndigheternas metoder inte förändrats. Dokumentet – som fått beteckningen ”Dokument nr 43” – föreskriver: ”Familjeplaneringsuppdraget för hösten 2003 ska påbörjas 26 augusti, och inom 35 dagar ska följande mål uppnås: 1 369 personer ska steriliseras, 818 kvinnor få en spiral insatt, 108 graviditeter sättas igång och 163 aborter utföras.” Dokumentet säger också att kvinnor som steriliseras ska kompenseras med 50 yen och kvinnor som genomgår sena aborter ska kompenseras med 300 yen. Harry Wu vid Laogai Research Foundation – den organisation som fått ”Dokument nr. 43” tillsänt sig – kommenterar: ”Kinas förtryckande befolkningskontroll – godkänd och lovprisad av UNFPA – är för hemsk för att ignoreras, och vi får inte vända ett blint öga mot detta problem. Att kongressen fortsätter att neka UNFPA ekonomiska medel kan ge FN modet att stå fast vid sina fastställda principer och uppmana den kinesiska regeringen att upphöra med sin förtryckande familjeplaneringspolitik.” (www.nationalreview.com/comment/wu200407090919.asp).

När det gäller Kinas hänsynslösa ettbarnspolitik som infördes 1979 har varje par bl.a. tvingats begära tillstånd för att få föda överhuvudtaget, enbart tillåtits föda ett barn (med undantag för några regioner och om det första barnet är en flicka) och efter att de fått det tillåtna antalet barn antingen tvingats acceptera livmoderinlägg eller sterilisering. Varje oauktoriserad graviditet leder till mycket starka påtryckningar att göra abort, och efter en eventuell oauktoriserad födsel måste någon av föräldrarna steriliseras. Organisationer som Population Research Institute och Laogai Research Foundation kan anföra en mängd exempel på övergrepp: hot, trakasserier, tvångssteriliseringar, tvångsaborter och böter.

Sveriges stöd till UNFPA

Det tragiska i sammanhanget är att UNFPA mycket tydligt prisat ettbarnspolitiken, tagit del i den och att Sverige trots detta helhjärtat stödjer UNFPA. Vid upprepade tillfällen har Sveriges regering i mycket skarpa ordalag kritiserat

Fel! Okänt namn på

USA för att landet vägrar lämna understöd åt tvångsaborter och tvångssteriliseringar. Från att Sverige år 1994 bidrog med ca 85 miljoner kronor till UNFPA, har stödet successivt ökat till 270 miljoner kronor 2005. Det gör Sverige till en av UNFPA:s fem största bidragsgivare. Hade detta stöd gått till en organisation som arbetar enbart med preventivmedelsrådgivning skulle stödet vara lovvärt, men om man känner till UNFPA:s mörka baksida blir stödet ett slag i ansiktet på de kvinnor som drabbats.

Bevis för UNFPA:s stöd till Kinas ettbarnspolitik är förödande tydliga. En grupp på tre brittiska parlamentsledamöter hävdade att det även i de regioner där "UNFPA hävdar att bara frivillighet finns" måste kineser "ändå betala en social kompensationsavgift om de får mer än ett eller två barn". Kinesiska ledare medgav också att avgiften var av en sådan storlek att den för de flesta familjer skulle vara "extremt svår" att betala. Denna form av påtryckning är naturligtvis inte något slags "frivillighet" och undergräver därför UNFPA:s trovärdighet.

Så länge UNFPA understöder den kinesiska ettbarnspolitiken bör Sverige inte ge bidrag till organisationen. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2005

Tuve Skånberg (kd)

Annelie Enochson (kd)